श्रीभगवान प्रासादिक वारकरी सांप्रदायिक ग्रंथमाला

पुष्प ३

श्रीज्ञानेश्वर महाराजकृत

हरिपाठ

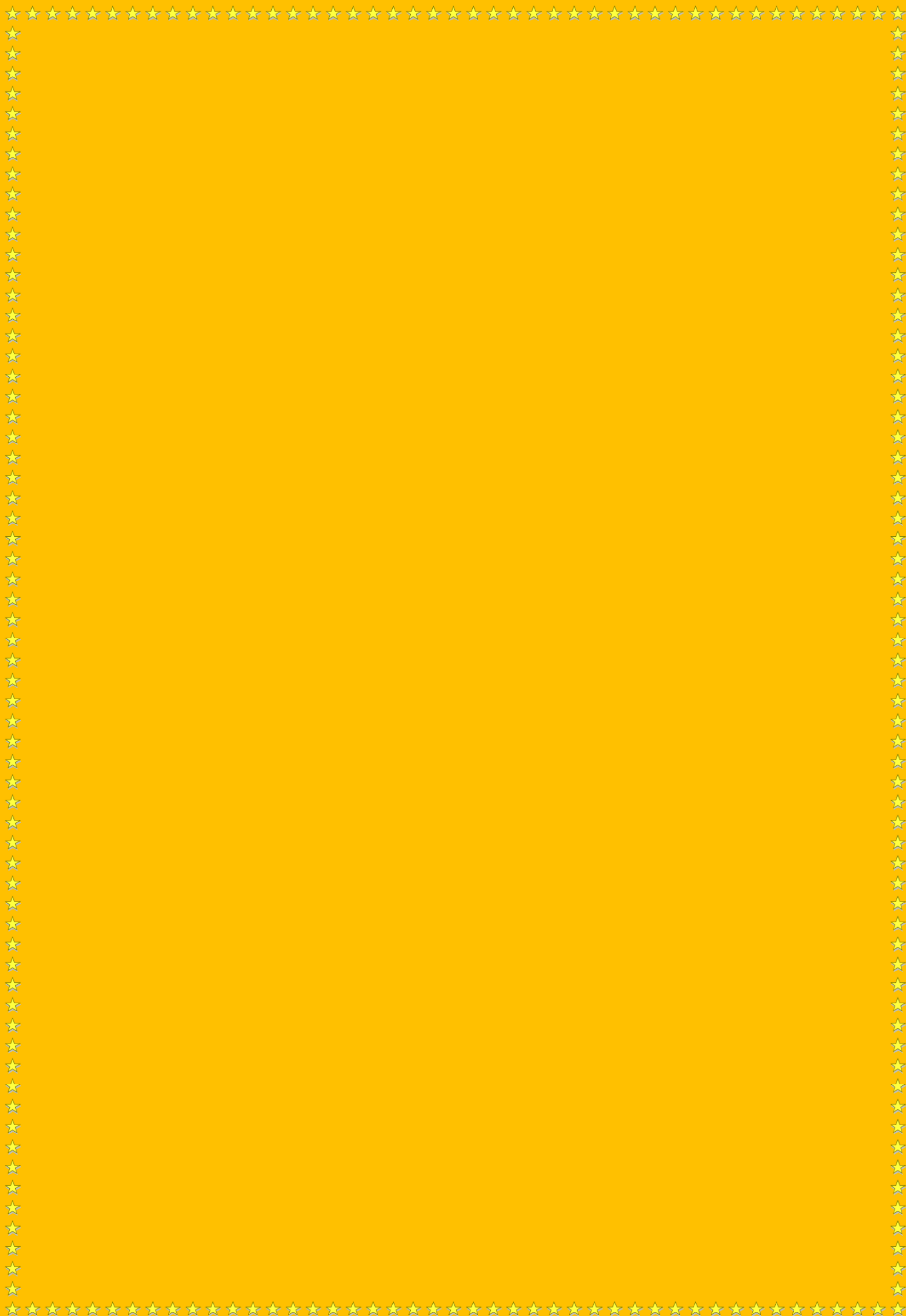

गीर्वाणज्योती प्रकाशन

सातारा पुणे मुंबई

१९४३ शके] प्रथमावृत्ती [२०२१ ईसवी

श्रीभगवान प्रासादिक वारकरी सांप्रदायिक ग्रंथमाला

पुष्प तिसरे

श्रीज्ञानेश्वर महाराजकृत

हरिपाठ

गीर्वाणज्योती प्रकाशन

सातारा पुणे मुंबई

१९४३ शके] प्रथमावृत्ती [२०२१ ईसवी

श्रीज्ञानेश्वर महाराजकृत हरिपाठ

संत ज्ञानेश्वर महाराज

- **प्रथमावृत्ती** – ज्येष्ठ कृष्ण ८,शके १९४७, (श्रीज्ञानेश्वर महाराज पालखी सोहळा प्रस्थान, आळंदी) गुरुवार दिनांक १९, जून २०२५
- **प्रकाशिका :**

सौ. सुमित्रा शि. जाधव
गीर्वाणज्योती प्रकाशन,
भ्रमणध्वनी – + ९१ ९८२२० ९७५०७
ईमेल – geerwanjyotiprakashan@gmail.com
वेबसाईट -
शाखा:

१.सातारा :
गीर्वाणज्योती, कारंजकरनगर, पारशी विहिरीजवळ, विलासपूर, सातारा , महाराष्ट्र – ४१५ ००१
२.पुणे :
सी ८०२, जीके रोज मॅन्शन,भारत पेट्रोल पंपाजवळ , पुनावळे, पुणे, महाराष्ट्र – ४११ ०३३
३. मुंबई :
४७, उदय को-ऑपरेटिव्ह हौसिंग सोसायटी, आरे रोड, अंबा माता मंदिरासमोर, गोरेगांव प.,
मुंबई, महाराष्ट्र -- ४०० १०४

संतसाहित्य प्रकाशन समिती

- **ह. भ. प. श्री. केदार कृष्णदास महाराज नामदास**,
  संत नामदेव महाराज यांचे १७ वे वंशज, श्रीक्षेत्र पंढरपूर
- **ह. भ. प. श्री. मुरारी मुकुंद महाराज नामदास,**
  संत नामदेव महाराज यांचे १७ वे वंशज, श्रीक्षेत्र पंढरपूर
- **ह. भ. प. श्री. पुष्कर रावसाहेब महाराज गोसावी,**
  संत एकनाथ महाराज यांचे १४ वे वंशज, नाथ संस्थान, श्रीक्षेत्र पैठण
- **ह. भ. प. श्री. मारुती महाराज निगडीकर**, सातारा

संकल्पक – संकलक

- **डॉ. शिवदास कुंडलिक जाधव**

तंत्रज्ञान सल्लागार

- **डॉ. नीलेश निशिकांत जोशी**

श्रीज्ञानेश्वर महाराज

श्री संत ज्ञानेश्वर महाराज संजीवन समाधी आळंदी

अनुक्रमणिका

श्री ज्ञानेश्वर महाराजकृत हरिपाठ

१. भजन

जयजय रामकृष्णहरि |

सुंदर तें ध्यान उभें विटेवरी। कर कटावरी ठेवूनियां ॥१ ॥

तुळसीहार गळां कासे पीतांबर। आवडे निरंतर हेंचि ध्यान ॥ध्रु. ॥

मकरकुंडलें तळपती श्रवणीं। कंठीं कौस्तुभमणि विराजित ॥३ ॥

तुका म्हणे माझें हेंचि सर्वसुख। पाहीन श्रीमुख आवडीनें ॥४ ॥

१

देवाचिये द्वारीं उभा क्षणभरीं | तेणें मुक्ति चारी साधियेल्या ||१||

हरि मुखें म्हणा हरि मुखें म्हणा | पुण्याची गणना कोण करी ||२||ध्रु.||

असोनि संसारीं जिव्हें वेग करीं | वेदशास्त्र उभारी बाह्या सदा ||३||

ज्ञानदेव म्हणे व्यासाचिया खुणा | द्वारकेचा राणा पांडवा घरीं ||४||

२

चहूं वेदीं जाण साही शास्त्रीं कारण | अठराहीं पुराणें हरिसी गाती ||१||

मंथुनी नवनीता तैसें घें अनंता | वायां व्यर्थ कथा सांडीं मार्ग ||२||

एक हरि आत्मा जीवशिवसमा | वायां तूं दुर्गमा न घालीं मन ||३||

ज्ञानदेवा पाठ हरि हा वैकुंठ | भरला घनदाट हरि दिसे ||४||

३

त्रिगुण असार निर्गुण हें सार | सारासार विचार हरिपाठ ||१||

सगुण निर्गुण गुणांचें अगुण | हरिवीण मन व्यर्थ जाय ||२||

अव्यक्त निराकार नाहीं ज्या आकार | जेथोनि चराचर हरीसी भजें ||३||

ज्ञानदेवा ध्यानीं रामकृष्ण मनीं | अनंत जन्मोंनीं पुण्य होय ||४||

४

भावेंवीण भक्ति भक्तिवीण मुक्ति | बळेंवीण शक्ति बोलूं नये ||१||

कैसेनि दैवत प्रसन्न त्वरीत | उगा राहें निवांत शिणसी वायां ||२||

सायासें करिसी प्रपंच दिननिशीं | हरिसीं न भजसी कवण्या गुणें ||३||

ज्ञानदेव म्हणे हरिजप करणें | तुटेल धरणें प्रपंचाचें ||४||

५

योगयागविधी येणे नोहे सिद्धि | वायांचि उपाधि दंभ धर्म ||१||

भावेंवीण देव न कळे निःसंदेह | गुरुवीण अनुभव कैसा कळे ||२||

तपेंवीण दैवत दिधल्यावीण प्राप्त | गुजेंवीण हित कोण सांगे ||३||

ज्ञानदेव सांगे दृष्टांताची मात | साधूंचे संगतीं तरणोपाय ||४||५||

६

साधुबोध झाला तो नुरोनियां ठेला | ठायींच मुराला अनुभव ||१||

कापुराची वाती उजळली ज्योती | ठायींच समाप्ती झाली जैसीं ||२||

मोक्षरेखें आला भाग्यें विनटला | साधूंचा अंकिला हरिभक्त ||३||

ज्ञानदेवा गोडी संगती सज्जनीं | हरि दिसे जनीं वनीं आत्मतत्त्वीं ||४||६||

७

पर्वताप्रमाणें पातक करणें । वज्रलेप होणें अभक्तांसी ॥१ ॥

नाहीं ज्यांसी भक्ति ते पतित अभक्त । हरिसीं न भजत दैवहत ॥२ ॥

अनंत वाचाळ बरळती बरळ । त्या कैसेनि गोपाळ पावे हरि ॥३ ॥

ज्ञानदेवा प्रमाण आत्मा हा निधान । सर्वांघटीं पूर्ण एक नांदे ॥४ ॥७||

८

संतांचे संगतीं मनोमार्ग गती । आकळावा श्रीपती येणें पंथें ॥१ ॥

रामकृष्ण वाचा भाव हा जिवाचा । आत्मा जो शिवाचा रामजप ॥२ ॥

एक तत्त्व नाम साधिती साधन । द्वैताचें बंधन न बाधिजे ॥३ ॥

नामामृत गोडी वैष्णवां लाधली । योगियां साधली जीवनकळा ॥४ ॥

सत्त्वर उच्चार प्रल्हादीं बिंबला । उद्धवा लाधला कृष्णदाता ॥५ ॥

ज्ञानदेव म्हणे नाम हें सुलभ । सर्वत्र दुर्लभ विरळा जाणे ॥६ ॥८||

९

विष्णुवीण जप व्यर्थ त्याचें ज्ञान। रामकृष्णीं मन नाहीं ज्याचें ॥१ ॥

उपजोनि करंटा नेणें अद्वैतवाटा। रामकृष्णीं पैठा कैसेनि होय ॥२ ॥

द्वैताची झाडणी गुरुवीण ज्ञान। तया कैचें कीर्तन घडेल नामीं ॥३ ॥

ज्ञानदेव ह्मणे सगुण हें ध्यान। नामपाठ मौन प्रपंचाचें ॥४ ॥९ ॥

१०

भजन – जयजय रामकृष्णहरि |

त्रिवेणीसंगमीं नाना तीर्थें भ्रमी। चित्त नाहीं नामीं तरी तें व्यर्थ ॥१ ॥

नामासीं विन्मुख तो नर पापिया। हरिवीण धांवया न पवे कोणी ॥२ ॥

पुराणप्रसिद्ध बोलिलें वाल्मिक। नामें तिन्ही लोक उद्धरती ॥३ ॥

ज्ञानदेव म्हणे नाम जपा हरीचें। परंपरा त्याचें कुळ शुद्ध ॥४ ॥१० ॥

११

हरि उच्चारणीं अनंत पापराशी। जातील लयासी क्षणमात्रें ॥१ ॥

तृण अग्निमेळें समरस झालें। तैसें नामें केलें जपतां हरि ॥२ ॥

हरिउच्चारण मंत्र हा अगाध। पळे भूतबाध भेणें तेथें ॥३ ॥

ज्ञानदेव ह्मणे हरि माझा समर्थ। न करवे अर्थ उपनिषदां ॥४ ॥११ ॥

१२

तीर्थ व्रत नेम भावेंवीण सिद्धि। वायांचि उपाधि करिसी जना ॥१ ॥

भावबळें आकळे येऱ्हवीं नाकळे। करतळीं आंवळे तैसा हरी ॥२ ॥

पारियाचा रवा घेतां भूमीवरी। यत्न परोपरी साधन तैसें ॥३ ॥

ज्ञानदेव ह्मणे निवृत्ति निर्गुण। दिधलें संपूर्ण माझ्या हातीं ॥४ ॥१२ ॥

१३

समाधी हरीची समसुखेंवीण। न साधेल जाण द्वैतबुद्धी ॥१ ॥

बुद्धीचें वैभव अन्य नाही दुजें। एका केशीराजें सकळ सिद्धी ॥२ ॥

ऋद्धिसिद्धिनिधी अवघीच उपाधि। जंव त्या परमानंदीं मन नाहीं ॥३ ॥

ज्ञानदेवीं रम्य रमलें समाधान। हरीचें चिंतन सर्वकाळ ॥४ ॥१३ ॥

१४

नित्य सत्यामित हरिपाठ ज्यासीं। कळिकाळ त्यासीं न पाहे दृष्टी ॥१ ॥

रामकृष्ण उच्चार अनंतराशी तप। पापाचें कळप पळती पुढें ॥२ ॥

हरि हरि हरि हा मंत्र शिवाचा। म्हणती जे वाचा तयां मोक्ष ॥३ ॥

ज्ञानदेवा पाठ नारायण नाम। पाविजे उत्तम निजस्थान ॥४ ॥१४ ॥

१५

एकनाम हरि द्वैतनाम दुरी। अद्वैतकुसरी विरळा जाणें ॥१ ॥

समबुद्धि घेतां समान श्रीहरी। शमदमा वैरी हरि झाला ॥२ ॥

सर्वांघटीं राम देहादेहीं एक। सूर्य प्रकाशक सहस्ररश्मीं ॥३ ॥

ज्ञानदेवा चित्तीं हरिपाठ नेमा। मागिलिया जन्मा मुक्त झालों ॥४ ॥१५ ॥

१६

हरि बुद्धी जपे तो नर दुर्लभ। वाचेसि सुलभ रामकृष्ण ॥१ ॥

रामकृष्णनामीं उन्मनी साधिली। तयासी लाधली सकळ सिद्धि ॥२ ॥

सिद्धि वुद्धि धर्म हरिपाठीं आले। प्रपंचीं निवाले साधुसंगें ॥३ ॥

ज्ञानदेवीं नाम रामकृष्ण ठसा। येणें दशदिशा आत्माराम ॥४ ॥

१७

हरिपाठ कीर्ति मुखें जरी गाय। पवित्रचि होय देह। त्याचा ॥१ ॥

तपाचें सामर्थ्यें तपिन्नला अमूप। चिरंजीव कल्प वैकुंठीं नांदे ॥२ ॥

मातृ पितृ भ्राता सगोत्र अपार। चतुर्भुज नर होऊनि ठेले ॥३ ॥

ज्ञान गूढ गम्य ज्ञानदेवा लाधलें। निवृत्तीनें दिलें माझ्या हातीं ॥४ ॥

१८

हरिवंशपुराण हरिनाम-संकीर्तन। हरिवीण सौजन्य नेणें कांहीं ॥१ ॥

तया नरा लाधलें वैकुंठ जोडलें। सकळही घडलें तीर्थाटन ॥२ ॥

मनोमार्गें गेला तो येथें मुकला। हरिपाठीं स्थिरावला तोचि धन्य ॥३ ॥

ज्ञानदेवा गोडी हरिनामाची जोडी। रामकृष्णीं आवडी सर्वकाळ ॥४ ॥

भजन – जय जय विठोबा रखुमाई

१९

नामसंकीर्तन वैष्णवांची जोडी। पापें अनंत कोडी गेली त्यांचीं ॥१ ॥

अनंत जन्मांचें तप एक नाम। सर्व मार्ग सुगम हरिपाठ ॥२ ॥

योगयाग क्रिया धर्माधर्म माया। गेले ते विलया हरिपाठीं ॥३ ॥

ज्ञानदेवीं यज्ञ याग क्रिया धर्म। हरिवीण नेम नाहीं दुजा ॥४ ॥

२०

वेदशास्त्रप्रमाण श्रुतीचें वचन। एक नारायण सार जप ॥१ ॥

जप तप कर्म हरिवीण धर्म। वाउगाचि श्रम व्यर्थ जाय ॥२ ॥

हरिपाठीं गेलें ते निवांतचि ठेले। भ्रमर गुंतलें सुमनकळिके ॥३ ॥

ज्ञानदेवीं मंत्र हरिनामाचें शस्त्र। यमें कुळगोत्र वर्जियलें ॥४ ॥

२१

काळ वेळ नाम उच्चारितां नाहीं। दोन्हीं पक्ष पाहीं उद्धरती ॥१ ॥

रामकृष्णनाम सर्व दोषां हरण। जडजीवा तारण हरि एक ॥२ ॥

नाम हरि सार जिव्हा या नामाची | उपमा त्या दैवाची कोण वानी ॥३ ॥

ज्ञानदेवा सांग झाला हरिपाठ। पूर्वजां वैकुंठमार्ग सोपा ॥४ ॥

२२

नित्यनेम नामीं तो प्राणी दुर्लभ। लक्ष्मीवल्लभ तयाजवळीं ॥१ ॥

नारायण हरि नारायण हरि। भक्ति मुक्ति चारी घरीं त्यांच्या ॥२ ॥

हरिवीण जन्म तो नरकचि पैं जाणा। यमाचा पाहुणा प्राणी होय ॥३ ॥

ज्ञानदेव पुसे निवृत्तीसीं चाड। गगनाहूनि वाड नाम आहे ॥४ ॥२२ ॥

२३

सात पांच तीन दशकांचा मेळा। एकतत्त्वीं कळा दावी हरि ॥१ ॥

तैसें नव्हे नाम सर्व मार्गां वरिष्ठ । येथें कांहीं कष्ट न लागती ॥२ ॥

अजपा जपणें उलट प्राणाचा । तेथेंही मनाचा निर्धारु असे ॥३ ॥

ज्ञानदेवा जिणें नामेंवीण व्यर्थ । रामकृष्णीं पंथ क्रमीयेला । ।४ ॥२३ ॥

२४

जप तप कर्म क्रिया नेम धर्म । सर्वांघटीं राम भावशुद्ध ॥१ ॥

न सोडी रे भावो टाकी रे संदेहो । रामकृष्णीं टाहो नित्य फोडी ॥२ ॥

जात वित्त गोत कुळ शीळ मात । भजे कां त्वरित भावनायुक्त ॥३ ॥

ज्ञानदेवा ध्यानीं रामकृष्ण मनीं । वैकुंठभुवनीं घर केलें ॥४ ॥२४ ॥

२५

जाणीव नेणीव भगवंतीं नाहीं । उच्चारणीं पाहीं मोक्ष सदा ॥१ ॥

नारायण हरि उच्चार नामाचा । तेथें कळिकाळाचा रीघ नाहीं ॥२ ॥

तेथील प्रमाण नेणवे वेदांसीं । तें जीवजंतूंसीं केंवीं कळे ॥३ ॥

ज्ञानदेवा फळ नारायण पाठ । सर्वत्र वैकुंठ केलें असें ॥४ ॥२५ ॥

२६

एक तत्त्व नाम दृढ धरीं मना । हरीसी करुणा येईल तुझी ॥१ ॥

तें नाम सोपें रे रामकृष्ण गोविंद ।वाचेशीं सद्गद जपें आधीं ॥२ ॥

नामापरतें तत्त्व नाहीं रें अन्यथा । वायां आणिक पंथा जाशी झणी ॥३ ॥

ज्ञानदेवा मौन जपमाळ अंतरीं । धरोनी श्रीहरि जपें सदा ॥४ ॥२६ ॥

२७

सर्वसुखगोडी साही शास्त्रें निवडी । रिकामा अर्धघडी राहूं नको ॥१ ॥

लटिका व्यवहार सर्व हा संसार । वायां येरझार हरिवीण ॥२ ॥

नाम मंत्र जप कोटी जाईल पाप । कृष्णनामीं संकल्प धरुनि राहें ॥३ ॥

निजवृत्ति काढीं सर्व माया तोडीं । इंद्रियां सवडी लपों नको ॥४ ॥

तीर्थव्रतीं भाव धरी रे करुणा । शांतिदयापाहुणा हरि करीं ॥५ ॥

ज्ञानदेवा प्रमाण निवृत्तिदेवीं ज्ञान । समाधि संजीवन हरिपाठ ॥६ ॥२७ ॥

|| पुंडलिक वरदा हरि विठ्ठल ||

२८

नामसंकीर्तन साधन पैं सोपें । जळतील पापें जन्मांतरें ॥१ ॥

न लगती सायास जावें वनांतरा । सुखें येतो घरा नारायण ॥ध्रु. ॥

ठायींच बैसोन करा एकचित्त । आवडी अनंत आळवावा ॥३ ॥

रामकृष्णहरि विठ्ठल केशवा । मंत्र हा जपावा सर्वकाळ ॥४ ॥

याविण आणीक असतां साधन । वाहातसें आण विठोबाची ॥५ ॥

तुका म्हणे सोपें आहे सर्वांहूनि । शाहाणा तो धणी घेतो येथें ॥६ ॥२८ ॥

२९

देवाचिये द्वारीं उभा क्षणभरीं | तेणें मुक्ति चारी साधियेल्या ||१||

हरि मुखें म्हणा हरि मुखें म्हणा | पुण्याची गणना कोण करी ||२||ध्रु.||

असोनि संसारीं जिव्हें वेग करीं | वेदशास्त्र उभारी बाह्या सदा ||३||

ज्ञानदेव म्हणे व्यासाचिया खुणा | द्वारकेचा राणा पांडवा घरीं ||४||२९||

|| ज्ञानोबा तुकाराम ||

२. गुरुपरंपरेचे अभंग

१

सत्य गुरुरायें कृपा मज केली | परी नाहीं घडली सेवा कांहीं ॥१ ॥

सांपडविलें वाटे जातां गंगास्नाना । मस्तकीं तो जाणा ठेविला कर ॥ध्रु. ॥

भोजना मागती तूप पावशेर । पडिला विसर स्वप्नामाजीं ॥३ ॥

काय कळें उपजला अंतराय । म्हणोनियां काय त्वरा झाली ॥४ ॥

राघवचैतन्य केशवचैतन्य । सांगितली खुण मळिकेचि ॥५ ॥

बाबाजी आपुलें सांगितलें नाम । मंत्र दिला राम कृष्ण हरि ॥६ ॥

माहो शुद्ध दशमी पाहूनि गुरुवार । केला अंगीकार तुका म्हणे ॥७ ॥

२

माझिये मनींचा जाणोनियां भाव । तो करी उपाव गुरुरावो ॥१ ॥

आवडीचा मंत्र सांगितला सोपा । जेणें नोहे गुंफा कांहीं कोठें ॥ध्रु. ॥

जाती पुढें एक उतरले पार । हा भवसागर साधुसंत ॥३ ॥

जाणत्या नेणत्या ज्या जैसी आवडी । उतार सांगडी तापे पेटे ॥४ ॥

तुका म्हणे मज दावियेला तारू । कृपेचा सागरू पांडुरंग ॥५ ॥

३

घालूनियां भार राहिलों निश्चिंतीं । निरविलें संतीं विठोबासि ॥१ ॥

लावूनियां हात कुरवाळिला माथा । सांगितलें चिंता न करावी ॥ध्रु. ॥

कटीं कर समचरण साजिरे । राहिला भीवरेतीरीं उभा ॥३ ॥

खुंटले सायास आणीक या जीवा । धरिले केशवा पाय तुझे ॥४ ॥

तुज वाटे आतां तें करीं अनंता । तुका म्हणे संतां लाज माझी ॥५ ॥

४

माझ्या विठोबाचा कैसा प्रेमभाव । आपणचि देव होय गुरु ॥१ ॥

पढियें देहभाव पुरवी वासना । अंतीं तें आपणापाशीं न्यावें ॥ध्रु. ॥

मागें पुढें उभा राहे सांभाळीत । आलिया आघात निवारावे ॥३ ॥

योगक्षेम त्याचें जाणे जडभारी । वाट दावी करीं धरूनियां ॥४ ॥

तुका म्हणे नाहीं विश्वास ज्या मनीं । पाहावें पुराणीं विचारूनि ॥५ ॥

५

आदिनाथ उमा बीज प्रकटिलें । मच्छिंद्रा लाधलें सहजस्थिती ॥१ ॥

तेंचि प्रेममुद्रा गोरक्षा दिधली । पूर्ण कृपा केली गहिनीनाथा ॥२ ॥

वैराग्यें तापला सप्रेमें निवाला । ठेवा जो लाधला शांतिसुख ॥३ ॥

निर्द्वंद्व निःसंग विचरतां महीं । सुखानंद हृदयीं स्थिरावला ॥४ ॥

विरक्तीचें पात्र अन्वयाचें मुख | येऊनि सम्यक् अनन्यता ॥५ ॥

निवृत्ति गहिनीं कृपा केली असे पूर्ण । कूळ हें पावन कृष्णनामें ॥६ ॥

६

आदिनाथ गुरु सकळ सिद्धांचा | मच्छिंद्र तयाचा मुख्य शिष्य ||१||

मच्छिंद्रानें बोध गोरक्षासीं केला | गोरक्ष वोळला गहिनीप्रति ||२||

गहिनीप्रसादें निवृत्ति दातार | ज्ञानदेवा सार चोजविलें ||३||

७

तापलिया तापें शिणलिया मार्गी | पोहे ठाकें वेगीं कृष्ण कथा ॥१ ॥

कृष्णकथा गंगा सांवळें उदक | मना बुडी दें कां वोल्हावसी ॥ध्रु. ॥

वोल्हावलें मन इंद्रियां टवटवी | गोपिराज जीवीं सांठविलें ॥३ ॥

साठविलें जीवीं जाणा याची खूणा | जरी होय करुणा सर्वांभूतीं ॥४ ॥

सर्वांभूतीं भाव दृष्टीचें देखणें | नाहीं दुजेपणें आडवस्तीं ॥५ ॥

आडवस्ती नाहीं एका जनार्दनीं | श्रीरामावांचुनी अनु नेणे ॥६ ॥

८

अवघेंचि त्रैलोक्य आनंदाचें आतां । चरणी जगन्नाथा चित्त ठेलें ॥१ ॥

माय जगन्नाथ बाप जगन्नाथ | अनाथांचा नाथ जनार्दन ॥२ ॥

एका जनार्दनीं एकपणे उभा । चैतन्याची शोभा शोभतसे ॥३ ॥

९

अवघाचि संसार सुखाचा करीन। आनंदें भरीन तिन्ही लोक ॥१ ॥

जाईन गे माय तया पंढरपुरा | भेटेन माहेरा आपुलिया ॥ध्रु. ॥

सर्व सुकृतांचें फळ मी लाहीन। क्षेम मी देईन पांडुरंगा ॥३ ॥

बापरखुमादेविवरु विठ्ठलेंसी भेटी। आपुले संवसाटीं करूनि ठेला ॥४ ॥

१०

त्राहे त्राहे त्राहे सोडवीं अनंता। लागों दे ममता तुझे पायीं ॥१ ॥

एकचि मागणें देई तुझी गोडी। न लवी आवडी आणिकांची ॥ध्रु. ॥

तुझें गुण नाम वर्णीन पवाडे। आवडीच्या कोडें नाचों रंगीं ॥३ ॥

बापा विठ्ठलराया हेंचि देई दान। जोडती चरण जेणें तुझे ॥४ ॥

आवडीसारखें मागितलें जरी। तुका म्हणे करीं समाधान ॥५ ॥

११

कोण पुण्यें यांचा होईन सेवक। जिहीं द्वंदादिक दुराविलें ॥१ ॥

ऐसीं वर्में मज दावीं नारायणा। अंतरींच्या खुणा प्रकटोनि ॥ध्रु. ॥

बहु अवघड असे संतभेटी। तरी जगजेठी करुणा केली ॥३ ॥

तुका म्हणे मग नयें वृत्तीवरी। सुखाचे शेजारीं पहुडईन ॥४ ॥

३. विनवणीचे अभंग

१

संतभार पंढरीत । कीर्तनाचा गजर होत ॥१ ॥

तेथें असे देव उभा । जैशी समचरणांची शोभा ॥ध्रु. ॥

रंग भरे कीर्तनात । प्रेमें हरिदास नाचत ॥३ ॥

सखा विरळा ज्ञानेश्वर । नामयाचा जो जिव्हार ॥४ ॥

ऐशा संता शरण जावें । जनी म्हणे त्याला ध्यावें ॥५ ॥

२

कृपाळू सज्जन तुम्ही संतजन । हेंचि कृपादान तुमचें मज ॥१ ॥

आठवण तुम्ही द्यावी पांडुरंगा । कींव माझी सांगा काकुलती ॥ध्रु. ॥

अनाथ अपराधी पतित आगळा । परि पायां वेगळा नका करूं ॥३ ॥

तुका म्हणे तुम्ही निरविल्यावरि । मग मज हरि उपेक्षीना ॥४ ॥

३

संतांचिया पायीं हा माझा विश्वास । सर्वभावें दास झालों त्यांचा ॥१ ॥

तेचि माझें हित करिती सकळ । जेणें हा गोपाळ कृपा करी ॥ध्रु. ॥

भागलिया मज वाहतील कडे । यांचियानें जोडे सर्व सुख ॥३ ॥

तुका म्हणे शेष घेईन आवडी । वचन न मोडीं बोलिलें तें ॥४ ॥

४

आकल्प आयुष्य व्हावें तयां कुळां । माझिया सकळां हरीच्या दासां ॥१ ॥

कल्पनेची बाधा न हो कवणें काळीं । संत मंडळीं सुखी असो ॥ध्रु. ॥

अहंकाराचा वारा न लागो राजसां । माझिया विष्णुदासां भाविकांसी ॥३ ॥

नामा म्हणे तया असावें कल्याण । ज्यामुखीं निधान पांडुरंग ॥४ ॥

५

तुमचिये दासीचा दास करूनि ठेवा । आशीर्वाद द्यावा हाचि मज ॥१ ॥

नवविधा काय बोलली जे भक्ती । द्यावी माझ्या हातीं संतजनीं ॥ध्रु. ॥

तुका म्हणे तुमच्या पायांच्या आधारें। उत्तरेन खरें भवनदी ॥३ ॥

६

ठाकलोंसें द्वारीं । उभें याचक भिकारी ॥१ ॥

मज भीक कांहीं देवा। प्रेम भातुकें पाठवा ॥ध्रु. ॥

याचकाचा भार। घेऊं नये येरझार ॥३ ॥

तुका म्हणे दान। सेवा घेतल्या वांचून ॥४ ॥

७

हेंचि जतन करा दान। धरूनि चरण राहिलों तें ॥१ ॥

घ्यावी माझ्या हातें सेवा। हे चि देवा विनवणी ॥ध्रु. ॥

आणीक कांहीं न घालीं भार। बहुत फार सांकडें ॥३ ॥

तुका तुमचा म्हणवी दास। त्याची आस पुरवावी ॥४ ॥

८

हेचि व्हावी माझी आस। जन्मोजन्मीं तुझा दास ॥१ ॥

पंढरीचा वारकरी ।वारी चुकों नेदी हरी ॥ध्रु. ॥

संतसंग सर्वकाळ। अखंड प्रेमाचा सुकाळ ॥३ ॥

चंद्रभागे स्नान। तुका मागे हेंचि दान ॥४ ॥

९

शेवटींची विनवणी | संतजनीं परिसावी ॥१ ॥

विसर तो न पडावा। माझा देवा तुम्हांसी ॥ध्रु. ॥

पुढें फार बोलों कायी। अवघें पायीं विदित ॥३ ॥

तुका म्हणे पडिलों पायां। करा छाया कृपेची ॥४ ॥

१०

द्वारपाळ विनंती करी। उभे द्वारीं राऊळा ॥१ ॥

आपुलिया शरणागता। वाहों चिंता न द्यावी ॥ध्रु. ॥

वचना या चित्त द्यावें। असो ठावें तुम्हांसी ॥३ ॥

तुका म्हणे कृपासिंधु । दीनबंधु केशवा ॥४ ॥

११

असो मंत्रहीन क्रिया । नका चर्या विचारूं ॥१ ॥

सेवेमधीं जमा धरा । कृपा करा शेवटीं ॥ध्रु. ॥

विचारूनि ठायाठाव । येथें भाव राहिला ॥३ ॥

आतां तुकयापाशीं हेवा । नाहीं देवा तांतडी ॥४ ॥

१२

बोलिलीं लेकुरें । वेडीं वांकुडीं उत्तरें ॥१ ॥

करा क्षमा अपराध । महाराज तुम्ही सिद्ध ॥ध्रु. ॥

नाहीं विचारिला । अधिकार म्यां आपुला ॥३ ॥

तुका म्हणे ज्ञानेश्वरा । राखा पायांपें किंकरा ॥४ ॥

१३

आतां घेईं माझें । भार सकळही ओझें ॥१ ॥

काय करिसी होईं वाड । आलों पोटासीं दगड ॥ध्रु. ॥

तूंचि डोळे वाती । होईं दीपक सांगातीं ॥३ ॥

तुका म्हणे कांहीं । विचाराया चाड नाहीं ॥४ ॥

१४

पाहे पां ध्वजेचें चिरगूट । राया जतन करितां कष्ट ॥१ ॥

तैसा मी एक पतीत । परि तुझा मुद्रांकित ॥२ ॥

मसीपत्र तें केवढें । रावो चालवी आपुल्या पाडें ॥३ ॥

बापरखुमादेविवरदा । सांभाळावें आपुल्या ब्रिद्रा ॥४ ॥

||भजन – ज्ञानेश्वर माऊली ज्ञानराज तुकाराम ||

४. उपसंहार व आरत्या

१

हेंचि दान देगा देवा । तुझा विसर न व्हावा ॥१ ॥

गुण गाईन आवडी । हेंचि माझी सर्व जोडी ॥ध्रु. ॥

नलगे मुक्ति आणि संपदा । संतसंग देईं सदा ॥३ ॥

तुका म्हणे गर्भवासी । सुखें घालावें आम्हांसी ॥४ ॥

|| भजन – विठ्ठल जय जय विठ्ठल ||

२

बोलिलीं लेकुरें । वेडीं वांकुडीं उत्तरें ॥१ ॥

करा क्षमा अपराध । महाराज तुम्ही सिद्ध ॥ध्रु. ॥

नाहीं विचारिला । अधिकार म्यां आपुला ॥३ ॥

तुका म्हणे ज्ञानेश्वरा । राखा पायांपें किंकरा ॥४ ॥

|| ज्ञानदेव तुकाराम ||

३

झालें समाधान । तुमचे धरिले चरण ॥१ ॥

आतां उठावेंसें मना । येत नाहीं नारायणा ॥ध्रु. ॥

सुरवाडिकपणें । येथें सांपडलें केणें ॥३ ॥

तुका म्हणे भोग । गेला निवारला लाग ॥४ ॥

४

करूनि आरती । आतां ओवाळूं श्रीपती ॥१ ॥

आजी पुरले नवस । धन्य काळ हा दिवस ॥ध्रु. ॥

पाहा वो सकळा । पुण्यवंता तुम्ही बाळा ॥३ ॥

तुका वाहे टाळी । होता सन्निध जवळी ॥४ ॥

५

प्रेम सप्रेम आरती | गोविंदातें ओंवाळिती ॥१ ॥

धन्य धन्य ते लोचन | नित्य करिती अवलोकन ॥२ ॥

बाळा प्रौढा आणि मुग्धा | ओंवाळिती परमानंदा ॥३ ॥

नामा म्हणे केशवातें | देखुनी राहिलीं तटस्थें ॥४ ॥

६

युगें अठ्ठाविस विटेवरी उभा | वामांगी रखुमाई दिसे दिव्यशोभा |

पुंडलिका भेटी परब्रह्म आलें गा | चरणीं वाहे भीमा उद्धरीं जगा ||१||

जय देव जय देव जय पांडुरंगा | रखुमाई वल्लभा राहीच्या वल्लभा पावें जिवलगा ॥ध्रु० ॥

तुळसीमाळा गळां कर ठेवून कटीं | कासे पितांबर कस्तुरी ललाटीं |

देव सुरवर नित्य येती भेटी | गरुड हनुमंत पुढें उभे राहती ॥२ ॥

आषाढी कार्तिकी भक्तजन येती | चंद्रभागेमाजी स्नानें जें करिती |

दर्शन हेळा मात्रें तयां होय मुक्ति | केशवासी नामदेव भावें ओवाळिती ||३||

श्रीज्ञानेश्वर महाराजांची आरती

७

आरती ज्ञानराजा | महाकैवल्यतेजा |

सेविती साधुसंत | मनु वेधला माझा ||१||

आरती ज्ञानराजा ||ध्रु.||

लोपलें ज्ञान जगीं | हित नेणती कोणी |

अवतार पांडुरंग | नांव ठेविलें ज्ञानीं ||२||

प्रगट गुह्य बोलें | विश्व ब्रह्मचि केलें |

रामा जनार्दनीं | पायीं टकचि ठेलें ||३||

श्रीतुकाराम महारांजांची आरती

८

आरती तुकारामा | स्वामी सद्गुरुधामा |

सच्चिदानंद मूर्ति | पाय दाखवी आम्हां ||१||

आरती तुकारामा ||ध्रु.||

राघवें सागरांत | पाषाण तारियेले |
तैसें या तुकोबानें | अभंग रचियेले ||२||
तुकितां तुलनेसी | ब्रह्म तुकासी आलें |
म्हणोनि रामेश्वरें | चरणीं मस्तक ठेविलें ||३||

श्रीएकनाथ महाराजांची आरती

९

आरती एकनाथा | महाराजा समर्था |
त्रिभुवनीं तूंचि थोर | सद्गुरु जगन्नाथा ||१||
एकनाथ नाम सार | वेदशास्त्रांचे गुज |
संसार दुःख नासे | महामंत्रांचे बीज ||२||
एकनाथ नाम घेतां | सुख वाटलें चित्ता |
अनंत गोपाळ दासा | धनी न पुरे गुण गाता ||३||

श्रीज्ञानेश्वर महाराजांची आरती

१०

होतां कृपा तुमची पशु बोले वेद। निर्जीव चाले भिंत महिमा अगाध |
भगवद्गीता टीका ज्ञानेश्वरी शुद्ध। करूनि भाविक लोकां केला निजबोध ||१||
जयदेव जयदेव जय ज्ञानसिंधु | नामस्मरणें तुमच्या तुटें भवबंधु ||ध्रु.||
चौदाशें वरुषांचे तप्तीतीरवासी। येऊनि चांगदेव लागती चरणांसी।
करूनि कृपा देवें अनुग्रहिलें त्यांसीं। देऊनी आत्मज्ञान केलें सहवासी ||३||
समाधिसमयीं सकळ समुदाय | घेऊनी सुरवर आले श्रीपंढरीराय।
द्वारीं अजानवृक्ष सुवर्ण पिंपळ असुमाय। जाणोनि महिमा निळा चरणातळीं राहे ॥४ ॥

११

इंद्रायणीचे तटीं धरिला रहिवास। विश्व तारावया लक्ष्मीनिवास।
ज्ञानेश्वररूपें धरिलें निजवेष। वर्म जाणें तया सद्गुरु उपदेश ॥१ ॥
जयदेव जयदेव जय ज्ञानदेवा। जीवाशिवाचा आदि परब्रह्म ठेवा।।ध्रु. ॥

कृष्ण एकादशी कार्तिकमासीं । आपण पंढरिनाथ सनकादिकांसी ।
यात्रेसी येताती स्वानंदराशी । दर्शन घडे तयां निजमुक्ती देसी ॥२ ॥
म्हैसिक पुत्र केला वाचक वेदाचा । प्रतिष्ठानीं गर्व हरिला विप्रांचा ।
विशेष अर्थ केला भगवद्गीतेचा । प्रत्यक्ष द्वारीं शोभे पिंपळ कनकाचा । ।३ । ।
सनकसिद्धगणांमाजीं तूं श्रेष्ठ । ज्ञानावरी माजीं ज्ञानवरिष्ठ ।
अनुताप दीप्ति विश्व घनदाट । नामयावरी लोटे प्रेमाचा लोट ॥४ ॥
१२
प्रपंचरचना सर्वहि भोगूनि त्यागिली | अनुतापाचे ज्वाळीं देहबुद्धि हविली |
वैराग्याची निष्ठा प्रगटूनि दाखविली | अहंता ममता दवडूनि निजशांतिं वरिलीं ||१||
जयजयजी सद्गुरु स्वामी तुकया दातारा | तारक तूं सकळांचा जीवलग सोयरा ||ध्रु.||
हरिभक्तीचा महिमा विशेष वाढविला | विरक्ती ज्ञानाचा ठेवा उघडिला |
जगदोद्धारालागीं उपाय सुचविला | निंदक दुर्जनांचा संदेह निरसला ||२||
तेरा दिवस वह्या रक्शूनियां उदकीं | कोरड्याचि काढूनि दाखविल्या शेखीं |
अपार कविता शक्ति मिरवूनि विधी अंकीं | कीर्तन श्रवणें तुमच्या तरिजे जन लोकीं ||३||
बाळवेष घेऊनि श्रीहरि भेटला | विधिचा जनिता तूंचि आठव हा दिधला |
तेणें ब्रह्मानंदें प्रेमा रुढविला | न तुके म्हणोनि तुका नामें गौरविला ||४||
प्रयाणकाळीं देवें विमान पाठविलें | कलिच्या काळामाजीं अद्भुत वर्तलें |
मानव देह घेऊनि निजधामा गेले | निळा म्हणे सकळ संता तोषविलें ||५||
१३
निजरूपीं निर्गुणीं धणी पुरेना | म्हनूनि अवतार सगुण जाणा |
घेऊनिया तारिले दीन मूढ जनां | भक्ति वैराग्याच्या दाविल्या खुणा ||१||
जयदेव जयदेव जय निळ्या स्वामी | आरती ओवाळूं तंव पादपद्मीं । ।ध्रु. ॥
नाशिवंत संसारा सोडिलें पाणी | भावें आराधिला एक चक्रपाणि |
सेवा करुनी देवें वाहिले पाणी | सदनी उभा केला कटि ठेवूनि पाणि ||२||
एकविध भावो तुमचा देखा | वैकुठीहूनि येऊनियां तुका |

नाना साक्षात्कार दाविले जनलोकां | महिमा जानूनि पांडुरंग वंदी पादुका ||३||

१४

जन्मतां पांडुरंगें जिव्हेवरी लिहिलें | शतकोटी प्रमाण हें कवित्व रचिलें ||१||

जयजयाजी भक्तराया जीवलगा नामया | आरती ओंवाळितां चित्त पालटें काया ||२||ध्रु.||

घ्यावया भक्तिसुख पांडुरंग अवतार | करोनियां तीर्थ मिसें केला जगाचा उद्धार ||३||

प्रत्यक्ष हे वाळवंट परीस केलें | हरपली विषमता द्वैतबुद्धी निरसली ||४||

समाधि महाद्वारीं श्रीविठ्ठलचरणीं | आरती ओंवाळितों परिसा कर जोडोनि ||५||

१५

भानुदासाचें कुळीं महाविष्णुचा अवतार | क्षेत्र प्रतिष्ठान वस्ती गोदातीर ||१||

ओंवाळूं आरती स्वामी एकनाथा | तुमचें नाम घेता हरे भव भय चिंता ||ध्रु.||

जनार्दनाची कृपा दत्तात्रयाचा प्रसाद | भागवती टीका नारायण आत्मबोध ||३||

ब्रह्मा विष्णु महेश ज्यासी छळावयां येती | न कळे ज्याची निष्ठा होय एकात्मता भक्ति ||४||

कावडीनें पाणी ज्यां घरीं चक्रपाणि वाहे | अनन्य भक्ति भावें निळा वंदीं त्याचें पाय ||५||

१६

आरती संतराया। भक्त सांवता माळिया।

अगाध ज्ञान तुझे। मुक्ती लोळते पाया॥ध्रु. ॥

हृदयी साठविला। जो का त्रैलोक्यनाथ।

मिळविला देव स्वये। ब्रम्हस्वरूपी शांत॥२ ॥

धावोनि येत हरी। स्वये कराया काज।

वंदूनि दास म्हणे | धन्य धन्य महाराज॥३ ॥

१७

आरती इंद्रायणी पुण्यसलिला जननी | पंचक्रोशीपासूनि वाहे देवी इंद्रायणी।।ध्रु. ॥

कैवल्य ज्ञानखाणी गुप्त वाहे ही त्रिवेणीं | भैरवापासूनि वसे भागिरथी पाणी ||१||

भोंवती वेलीं वनीं बृक्ष पाषाण खाणी | या अवनीं अस्थि नासती क्षणीं ||२||

पद्मावती उगमस्थानीं गंगा कुबेर अवनीं | संगम इंद्रायणी सिद्धबेटीं कृष्णायनी ||३||

ज्ञानदेव पाायवणी वंदी देव शूलपाणि | जयदेवी इंद्रायणी पुण्यसलिला जननी ||४||

५. इतर आरत्या

१८

सुखकर्ता दु:खहर्ता वार्ता विघ्नाची | नुरवी पुरवी प्रेम कृपा जयाची |
सर्वांगीं सुंदर उटि शेंदुराची | कंठी शोभे माळ मुक्ताफळांची ||१||
जयदेव जयदेव जय मंगलमूर्ती | दर्शनमात्रें मन कामना पुरती ||ध्रु.||
रत्नखचित फरा तुज गौरीकुमरा |चंदनाची उटी कुंकुम केशरा |
हिरेजडित मुकुट शोभतो बरा | रुणझुणती नुपूरें चरणीं घागरिया ||२||
लंबोदर पितांबर फणिवर बंधना | सरळ सोंड वक्रतुंडत्रिनयना |
दास रामाचा वाट पाहें सदना | संकष्टीं पावावें निर्वाणीं रक्षावें सुरवरवंदना ||३||
जयदेव जयदेव जय मंगलमूर्ती | दर्शनमात्रें मन कामना पुरती ||ध्रु.||

१९

लवथवती विक्राळा ब्रह्मांडी माळा | विषें कंठीं काळा त्रिनेत्रीं ज्वाळा |
लावण्यसुंदर मस्तकी बाळा |तेथुनियां जळ निर्मळ वाहे झुळझुळां ||१||
जयदेव जयदेव जय श्रीशंकरा | आरती ओवाळूं तुज कर्पुरगौरा ||ध्रु.||
कर्पुरगौरा भोळा नयनी विशाळा | अर्धांगी पार्वती सुमनांच्या माळा |
विभुतीचें उधळण शीतकंठ निळा | ऐसा शंकर शोभे उमावेल्हाळा ||२||
देवीं दैत्यीं सागरमंथन पैं केलें | त्यामाजीं अवचित हलाहल जें उठिलें |
तें त्वां असुरपणें प्राशन केलें | नीळकंठ नाम प्रसिद्ध झालें ||३||
व्याघ्रांबर फणिवरधर सुंदर मदनारी | पंचानन मनमोहन मुनिजन सुखकारी |
शतकोटीचें बीज वाचे उच्चारी | रघुकुळटिळक रामदासा अंतरीं ||४||

२०

सत्राणें उड्डाणें हुंकार वदनीं | करि डळमळ भूमंडळ सिंधुजळ गगनीं |
कडाडिलें ब्रह्मांड धाक त्रिभुवनीं | सुरवर निशाचर त्या झाल्या पळणी ||१||
जयदेव जयदेव जय हनुमंता | तुमचेनि प्रसादें न भीं कृतांता ||ध्रु.||

दुमदुमलीं पाताळें उठिला प्रतिशब्द | थरथरला धरणीवर मानिला खेद |
कडकडिलें पर्वत उड्डुगण उच्छेद | रामीं रामदासा शक्तीचा शोध ||२||
२१
त्रिगुणात्मक त्रैमूर्ती दत्त हा जाणा | त्रिगुण अवतार त्रैलोक्यराणा |
नेति नेति शब्दें न ये अनुमाना | सुरवर मुनिवर योगी समाधि न ये ध्याना ||१||
जयदेव जयदेव जय श्रीगुरुदत्ता | आरती ओंवाळीतां हरली भवचिंता ||ध्रु.||
सबाह्य अभ्यंतरीं तूं एक दत्त | अभाग्यासी कैंची कळे ही मात |
पराहि परतली तेथें कैचा हा हेत | जन्ममरणाचाही पुरलासे अंत ||२||
दत्त येउनियां उभा ठाकला | साष्टांग मनें प्रणिपात केला |
प्रसन्न होऊनि आशीर्वाद दिधला | जन्ममरणाचा फेरा चुकविला ||३||
दत्त दत्त ऐसें लागलें ध्यान | हारपलें मन झालें उन्मन |
मीतूंपणाची झाली बोळवण | एका जनार्दनीं दत्त हा जाण ||४||
२२
दुर्गे दुर्घट भारी तुजविण संसारीं | अनाथनाथे अंबे करुणा विस्तारीं |
वारी वारीं जन्ममरणांतें वारीं | हारीं पडलों आतां संकट निवारीं ||१||
जयदेवी जयदेवी महिषासुरमर्दिनी | सुरवरईश्वरवरदे तारक संजिवनी ||ध्रु.||
त्रिभुवनीं पाहतां तुजऐशी नाहीं | चारी श्रमले परंतु न बोलवे कांहीं |
साही विवाद करितां पडले प्रवाहीं | तें तूं भक्तालागीं पावसी लवलाहीं ||२||
प्रसन्नवदने प्रसन्न होसी निजदासां | क्लेशांपासूनि सोडवी तोडीं भवपाशा |
अंबे तुजवांचून कोण पुरविल आशा | नरहरि तल्लीन झाला पदपंकजलेशा ||३||
उपसंहार व वरप्रसाद मागणें
२३
घालीन लोटांगण वंदीन चरण । डोळ्यांनी पाहिन रूप तुझें ॥१ ॥
प्रेमें आलिंगीन अनंत पूजीन । भावें ओवाळीन म्हणे नामा ॥२ ॥
२४

हेंचि सुख पुढतीं मागतों आगळें। आनंदाचीं फळें सेवादान ॥१ ॥

जन्मजन्मांतरीं तुझाचि अंकिला। करूनि विठ्ठला दास ठेवीं ॥ध्रु. ॥

दुजा भाव आड येऊं नेदीं चित्ता। करावा अनंता नास त्याचा ॥३ ॥

अभय देऊनि करावें सादर। क्षण तो विसर पडों नेदीं ॥४ ॥

तुका म्हणे आम्ही जे जे इच्छा करूं। ते ते कल्पतरू पुरविसी ॥५ ॥

२५

मागणें तें एक तुजप्रति आहे। देशी तरि पाहें पांडुरंगा ॥१ ॥

या संतांसी निरवीं हेंचि मज देईं। आणिक दुजें काहीं न मगें तुज ॥ध्रु. ॥

तुका म्हणे आतां उदार तूं होई। मज ठेवीं पायीं संतांचिया ॥३ ॥

||विठ्ठल रखुमाई विठोबा रखुमाई ||

१६

आकल्प आयुष्य व्हावें तयां कुळां। माझिया सकळां हरीच्या दासां ॥१ ॥

कल्पनेची बाधा न हो कवणें काळीं। संत मंडळीं सुखी असो ॥ध्रु. ॥

अहंकाराचा वारा न लागो राजसां। माझिया विष्णुदासां भाविकांसी ॥३ ॥

नामा म्हणे तया असावें कल्याण। ज्यामुखीं निधान पांडुरंग ॥४ ॥

||ज्ञानदेव तुकाराम ज्ञानदेव तुकाराम ज्ञानदेव तुकाराम |

|| तुकाराम तुकाराम तुकाराम ||

|| पुंडलिक वरदा हरि विठ्ठल श्री ज्ञानदेव तुकाराम ||

परिशिष्ट

१. अभंग चरण सूची

अभंगाच्या चरण	अभंग क्रमांक	चरणक्रमांक
अजपा जपणें उलट प्राणाचा	२३	३.१
अठराहीं पुराणें हरिसी गाती	२	१.२
अद्वैतकुसरी विरळा जाणें	१५	१.२
अनंत जन्मांचें तप एक नाम	१९	२.१
अनंत जन्मोंनीं पुण्य होय	३	४.२
अनंत वाचाळ बरळती बरळ	७	३.१
अव्यक्त निराकार नाहीं ज्या आकार	३	३.१
असोनि संसारीं जिव्हें वेग करीं	१	३.१
आकळावा श्रीपती येणें पंथें	८	१.१
आत्मा जो शिवाचा रामजप	८	२.१
आवडी अनंत आळवावा	३०	३.२
आवडे निरंतर हेंचि ध्यान	-----	२.२
इंद्रियां सवडी लपों नको	२७	४.२
उगा राहें निवांत शिणसी वायां	४	२.२
उच्चारणीं पाहीं मोक्ष सदा	२५	१.२
उद्धवा लाधला कृष्णदाता	८	५.२
उपजोनि करंटा नेणें अद्वैतवाटा	९	२.१
उपमा त्या दैवाची कोण वानी	२१	३.२
ऋद्धिसिद्धिनिधी अवघीच उपाधि	१३	१.१
एकतत्त्वीं कळा दावी हरि	२३	१.२
एक नारायण सार जप	२०	१.२
एकनाम हरि द्वैतनाम दुरी	१५	१.१
एक तत्त्व नाम दृढ धरीं मना	२६	१.१
एक तत्त्व नाम साधिती साधन	८	३.१
एक हरि आत्मा जीवशिवसमा	२	३.१
एका केशवराजें सकळ सिद्धी	१३	२.२
कर कटावरी ठेवूनियां	मंगलाचरण	१.२
करतळीं आंवळे तैसा हरी	१२	२.२
कळिकाळ त्यासीं न पाहे दृष्टी	१४	१.२
कंठीं कौस्तुभमणि विराजित	मंगलाचरण	३.२
कापुराची वाती उजळली ज्योती	६	२.१
काळ वेळ नाम उच्चारितां नाहीं	२१	१.१
कृष्णनामीं संकल्प धरुनि राहें	२७	३.२
कैसेनि दैवत प्रसन्न त्वरीत	४	२.१
गगनाहूनि वाड नाम आहे	२२	४.२
गुजेंवीण हित कोण सांगे	५	३.२
गुरुवीण अनुभव कैसा कळे	५	२.२
गेले ते विलया हरिपाठीं	१९	३.२
चतुर्भुज नर होऊनि ठेले	१७	३.२
चहूं वेदीं जाण साही शास्त्रीं कारण	२	१.१

चित्त नाहीं नामीं तरी तें व्यर्थ	१०	१.२
चिरंजीव कल्प वैकुंठीं नांदे	१७	२.२
जडजीवा तारण हरि एक	२१	२.२
जप तप कर्म हरिवीण धर्म	२०	२.१
जप तप कर्म क्रिया नेम धर्म	२४	१.१
जंव त्या परमानंदीं मन नाहीं	१३	३.२
जळतील पापें जन्मांतरें	२८	१.२
जाणीव नेणीव भगवंतीं नाहीं	२५	१.१
जाती वित्त गोत कुळ शीळ मात	२४	३.१
जातील लयासी क्षणमात्रें	११	१.२
जेथोनि चराचर हरीसी भजें	३	३.२
ठायींच बैसोन करा एकचित्त	३०	३.१
ठायींच मुराला अनुभव	६	१.२
ठायींच समाप्ती झाली जैसीं	६	२.२
तपाचें सामर्थ्यें तपिन्नला अमूप	१७	२.१
तपेंवीण दैवत दिधल्यावीण प्राप्त	५	३.१
तया कैचें कीर्तन घडेल नामीं	९	३.२
तया नरा लाधलें वैकुंठ जोडलें	१८	२.१
तयासी लाधली सकळ सिद्धि	१६	२.२
तीर्थ व्रत नेम भावेंवीण सिद्धि	१२	१.१
तीर्थव्रतीं भाव धरी रे करुणा	२७	५.१
तुका म्हणे माझें हेंचि सर्वसुख	मंगलाचरण	४.१
तुटेल धरणें प्रपंचाचें	४	४.२
तुळसीहार गळां कासे पीतांबर	मंगलाचरण	२.१
तृण अग्निमेळें समरस झालें	११	२.१
तुका म्हणे सोपें आहे सर्वांहूनि	३०	६.१
तेणें मुक्ति चारी साधियेल्या	१, २९	१.२
तेथील प्रमाण नेणवे वेदांसीं	२५	३.१
तेथें कळिकाळाचा रीघ नाहीं	२५	२.२
तेथेंही मनाचा निर्धारु असे	२३	३.२
तें जीवजंतूंसीं केंवीं कळे	२५	३.२
तें नाम सोपें रे रामकृष्ण गोविंद	२६	२.१
येथें कांहीं कष्ट न लागती	२३	२.२
तैसें नव्हे नाम सर्व मार्गां वरिष्ठ	२३	२.२
तैसें नामें केलें जपतां हरि	११	२.२
त्या कैसेनि गोपाळ पावे हरि	७	३.२
त्रिगुण असार निर्गुण हें सार	३	१.१
त्रिवेणीसंगमीं नाना तीर्थें भ्रमी	१०	१.१
दिधलें संपूर्ण माझ्या हातीं	१२	४.२
देवाचिये द्वारीं उभा क्षणभरीं	१, २९	१.१
दोन्हीं पक्ष पाहीं उद्धरती	२१	१.२
द्वारकेचा राणा पांडवा घरीं	१	४.२
द्वैताची झाडणी गुरुवीण ज्ञान	९	३.१
द्वैताचें बंधन न बाधिजे	८	३.२
धरोनी श्रीहरि जपें सदा	२६	४.२
न करवे अर्थ उपनिषदां	११	४.२

न लगती सायास जावें वनांतरा	२८	२.१
न साधेल जाण द्वैतबुद्धी	१३	१.२
न सोडी रे भावो टाकी रे संदेहो	२४	२.१
नाम हरि सार जिव्हा या नामाची	२१	३.१
नामपाठ मौन प्रपंचाचें	९	४.२
नाम मंत्र जप कोटी जाईल पाप	२७	३.१
नामसंकीर्तन वैष्णवांची जोडी	१९	१.१
नामसंकीर्तन साधन पैं सोपें	२८	१.१
नामापरतें तत्त्व नाहीं रें अन्यथा	२६	३.१
नामामृत गोडी वैष्णवां लाधली	८	४.१
नामासीं विन्मुख तो नर पापिया	१०	२.१
निजवृत्ति काढीं सर्व माया तोडीं	२७	४.१
नामें तिन्ही लोक उद्धरती	१०	३.२
नारायण हरि उच्चार नामाचा	२५	२.१
नारायण हरि नारायण हरि	२२	२.१
नाहीं ज्यांसी भक्ति ते पतित अभक्त	७	२.१
नित्यनेम नामीं तो प्राणी दुर्लभ	२२	१.२
नित्य सत्यामित हरिपाठ ज्यासीं	१४	१.१
निवृत्तीनें दिलें माझ्या हातीं	१७	४.२
परंपरा त्याचें कुळ शुद्ध	१०	४.२
पर्वताप्रमाणें पातक करणें	७	१.१
पवित्रचि होय देह त्याचा	१७	१.२
पळे भूतबाध भेणें तेथें	११	३.१
पापाचें कळप पळती पुढें	१४	२.२
पापें अनंत कोडी गेली त्यांचीं	१९	१.२
पारियाचा रवा घेतां भूमीवरी	१२	३.१
पाविजे उत्तम निजस्थान	१४	४.२
पाहीन श्रीमुख आवडीनें	मंगलाचरण	४.२
पुण्याची गणना कोण करी	१	१.२
पुराणप्रसिद्ध बोलिलें वाल्मिक	१०	३.१
पूर्वजां वैकुंठमार्ग सोपा	२१	४.२
प्रपंचीं निवाले साधुसंगें	१६	३.२
बळेंवीण शक्ति बोलूं नये	४	१.२
बुद्धीचें वैभव अन्य नाही दुजें	१३	२.१
भजे कां त्वरित भावनायुक्त	२४	३.२
भरला घनदाट हरि दिसे	२	४.२
भावबळें आकळे येऱ्हवीं नाकळे	१२	२.१
भावेंवीण देव न कळे निःसंदेह	५	२.१
भावेंवीण भक्ति भक्तिवीण मुक्ति	४	१.१
भक्ति मुक्ति चारी घरीं त्यांच्या	२२	२.२
भ्रमर गुंतलें सुमनकळिके	२०	३.२
मकरकुंडलें तळपती श्रवणीं	मंगलाचरण	३.१
मनोमार्गें गेला तो येथें मुकला	१८	३.१
मंत्र हा जपावा सर्वकाळ	३०	४.२
मंथुनी नवनीता तैसें घें अनंता	२	२.१
मागिलिया जन्मा मुक्त झालों	१५	४.२

मातृ पितृ भ्राता सगोत्र अपार	१७	३.१
मोक्षरेखें आला भाग्यें विनटला	६	३.१
म्हणती जे वाचा तयां मोक्ष	१४	३.२
यत्न परोपरी साधन तैसें	१२	३.२
यमाचा पाहुणा प्राणी होय	२२	३.२
यमें कुळगोत्र वर्जियलें	२०	४.२
याविण आणीक असतां साधन	३०	५.१
येणें दशदिशा आत्माराम	१६	४.२
योगयाग क्रिया धर्माधर्म माया	१९	३.१
योगयागविधी येणे नोहे सिद्धि	५	१.१
योगियां साधली जीवनकळा	८	४.२
रामकृष्ण उच्चार अनंतराशी तप	१४	२.१
रामकृष्ण वाचा भाव हा जिवाचा	८	२.१
रामकृष्णनाम सर्व दोषां हरण	२१	२.१
रामकृष्णनामीं उन्मनी साधिली	१६	२.१
रामकृष्णहरि विठ्ठल केशवा	३०	४.१
रामकृष्णीं आवडी सर्वकाळ	१८	२.२
रामकृष्णीं टाहो नित्य फोडी	२४	२.२
रामकृष्णीं पंथ क्रमीयेला	२३	४.२
रामकृष्णीं पैठा कैसेनि होय	९	२.२
रामकृष्णीं मन नाहीं ज्याचें	९	१.२
रिकामा अर्धघडी राहूं नको	२७	१.२
लटिका व्यवहार सर्व हा संसार	२७	२.१
लक्ष्मीवल्लभ तयाजवळीं	२२	१.२
वज्रलेप होणें अभक्तांसी	७	१.२
वाउगाचि श्रम व्यर्थ जाय	२०	२.२
वाचेसि सुलभ रामकृष्ण	१६	२.१
वाचेशीं सद्गद जपें आधीं	२६	२.२
वायां आणिक पंथा जाशी झणी	२६	३.२
वायां तूं दुर्गमा न घालीं मन	२	३.२
वायां येरझार हरिवीण	२७	२.२
वायां व्यर्थ कथा सांडीं मार्ग	२	२.२
वायांचि उपाधि करिसी जना	१२	१.२
वायांचि उपाधि दंभ धर्म	५	१.२
वाहातसें आण विठोबाची	३०	५.२
विष्णुवीण जप व्यर्थ त्याचें ज्ञान	९	१.१
वेदशास्त्र उभारी बाह्या सदा	१	३.२
वेदशास्त्रप्रमाण श्रुतीचें वचन	२०	१.२
वैकुंठभुवनीं घर केलें	२४	४.२
शमदमा वैरी हरि झाला	१५	२.२
शाहाणा तो धणी घेतो येथें	३०	६.२
शांतिदयापाहुणा हरि करीं	२७	५.२
सकळही घडलें तीर्थाटन	१८	२.२
सगुण निर्गुण गुणांचें अगुण	३	२.१
सत्त्वर उच्चार प्रल्हादीं बिंबला	८	५.१
सर्व मार्ग सुगम हरिपाठ	१९	२.२

सर्वांघटीं पूर्ण एक नांदे	७	४.२
सर्वांघटीं राम देहादेहीं एक	१५	३.१
संतांचे संगतीं मनोमार्ग गती	८	१.१
समबुद्धि घेतां समान श्रीहरी	१५	२.१
समाधि संजीवन हरिपाठ	२७	६.२
समाधी हरीची समसुखेंवीण	१३	१.१
सर्वसुखगोडी साही शास्त्रें निवडी	२७	१.१
सर्वत्र दुर्लभ विरळा जाणे	८	६.२
सर्वत्र वैकुंठ केलें असें	२५	४.२
सर्वांघटीं राम भावशुद्ध	२४	१.२
सात पांच तीन दशकांचा मेळा	२३	१.१
साधुबोध झाला तो नुरोनियां ठेला	६	१.१
साधूंचा अंकिला हरिभक्त	६	२.२
साधूंचे संगतीं तरणोपाय	५	४.२
सायासें करिसी प्रपंच दिननिशीं	४	३.१
सारासार विचार हरिपाठ	३	१.२
सिद्धि वुद्धि धर्म हरिपाठीं आले	१६	३.१
सुखें येतो घरा नारायण	२८	२.२
सुंदर तें ध्यान उभें विटेवरी	मंगलाचरण	१.१
सूर्य प्रकाशक सहस्ररश्मीं	१५	३.१
हरि उच्चारणीं अनंत पापराशी	११	१.१
हरि दिसे जनीं वनीं आत्मतत्त्वीं	६	४.२
हरि बुद्धी जपे तो नर दुर्लभ	१६	१.१
हरि मुखें म्हणा हरि मुखें म्हणा	१	१.२
हरि हरि हरि हा मंत्र शिवाचा	१४	३.१
हरिउच्चारण मंत्र हा अगाध	११	३.१
हरिपाठ कीर्ति मुखें जरी गाय	१७	१.१
हरिपाठीं गेलें ते निवांतचि ठेले	२०	३.१
हरिपाठीं स्थिरावला तोचि धन्य	१८	३.२
हरिवंशपुराण हरिनाम-संकीर्तन	१८	१.१
हरिवीण जन्म तो नरकचि पैं जाणा	२२	३.१
हरिवीण धांवया न पवे कोणी	१०	२.२
हरिवीण नेम नाहीं दुजा	१९	४.२
हरिवीण मन व्यर्थ जाय	३	२.२
हरिवीण सौजन्य नेणें कांहीं	१८	१.२
हरिसीं न भजत दैवहत	७	२.२
हरिसीं न भजसी कवण्या गुणें	४	३.२
हरीचें चिंतन सर्वकाळ	१३	४.२
हरीसी करुणा येईल तुझी	२६	१.२
ज्ञान गूढ गम्य ज्ञानदेवा लाधलें	१७	४.१
ज्ञानदेव पुसे निवृत्तीसीं चाड	२२	४.१
ज्ञानदेव म्हणे नाम जपा हरीचें	१०	४.१
ज्ञानदेव म्हणे नाम हें सुलभ	८	६.१
ज्ञानदेव ह्मणे निवृत्ति निर्गुण	१२	४.१
ज्ञानदेव म्हणे व्यासाचिया खुणा	१	४.१
ज्ञानदेव ह्मणे सगुण हें ध्यान	९	४.१

ज्ञानदेव म्हणे हरि माझा समर्थ	११	४.१
ज्ञानदेव म्हणे हरिजप करणें	४	४.१
ज्ञानदेव सांगे दृष्टांताची मात	५	४.१
ज्ञानदेवा गोडी संगती सज्जनीं	६	४.१
ज्ञानदेवा गोडी हरिनामाची जोडी	१८	४.१
ज्ञानदेवा चित्तीं हरिपाठ नेमा	१५	४.१
ज्ञानदेवा जिणें नामेंवीण व्यर्थ	२३	४.१
ज्ञानदेवा ध्यानीं रामकृष्ण मनीं	३	४.१
ज्ञानदेवा ध्यानीं रामकृष्ण मनीं	२४	४.१
ज्ञानदेवा पाठ नारायण नाम	१४	४.१
ज्ञानदेवा पाठ हरि हा वैकुंठ	२	४.१
ज्ञानदेवा प्रमाण आत्मा हा निधान	७	४.१
ज्ञानदेवा प्रमाण निवृत्तिदेवीं ज्ञान	२७	६.१
ज्ञानदेवा मौन जपमाळ अंतरीं	२६	४.१
ज्ञानदेवा फळ नारायण पाठ	२५	४.१
ज्ञानदेवा सांग झाला हरिपाठ	२१	४.१
ज्ञानदेवीं नाम रामकृष्ण ठसा	१६	४.१
ज्ञानदेवीं मंत्र हरिनामाचें शस्त्र	२०	४.१
ज्ञानदेवीं यज्ञ याग क्रिया धर्म	१९	४.१
ज्ञानदेवीं रम्य रमलें समाधान	१३	४.१

ग्रंथ व हस्तलिखिते यांविषयी विनम्र आवाहन

ग्रंथ व हस्तलिखिते ही ज्ञानाचा खजिना आहेत, अनेक घरात बंदिस्त कपाटात हा दुर्मिळ खजिना धुळीत लोप पावत आहे. आम्ही आपणांस विनम्रपणे आवाहन करतो की, आपल्याकडे असलेले छापील व हस्तलिखित साहित्य, नियतकालिके, मासिके (जुनी,नवीन) ‘संस्कृत ग्रंथालया’कडे जमा करावे. या ग्रंथालयाकडे संस्कृत वाङ्मय व संत साहित्य विषयक दुर्मिळ ग्रंथ जमा आहेत . अनेक अभ्यासक, संशोधक यांचा लाभ घेत आहेत. आपला बहुमूल्य ठेवा पुढच्या पिढीला ज्ञानासाठी मिळत राहील. तरी आपण सहकार्य करावे.ही विनंती.

इच्छुकांनी पुढील पत्त्यावर संपर्क साधावा.

गीर्वाणज्योति संस्कृत ग्रंथालय,
कारंजकरनगर, पारशी विहिरीजवळ,
विलासपूर, सातारा – ४१५ ००१
(सं.क्र. ९८२२०९७५०७)
E-mail: geerwanlib@gmail.com

गीर्वाणज्योति प्रकाशन

संस्कृत नेट/ सेट परीक्षा देणाऱ्यांसाठी सुवर्ण संधी

Subject code = 25

संस्कृत NET/ JRF/ SET

online सराव प्रश्नपत्रिका

- अभ्यासक्रमातील १० ही घटकांवर प्रश्न
- प्रश्नांची पुनरावृत्ती नाही
- प्रश्नांची तात्काळ उत्तरे
- प्रगती आलेख
- प्रतिसंच= १२ प्रश्नपत्रिका = १२०० प्रश्न
- सोडवलेली प्रश्नपत्रिका अनेकदा सोडवू शकता
- मोबाईलवर देखील प्रश्नपत्रिका सोडवू शकता

SUBSCRIPTION FEE:

प्रति संच = रु.५००/-

एकूण ३ संच= रु.१५००/-

Subscribe करण्यासाठी

नमुना प्रश्नपत्रिका सोडवण्यासाठी

ONLINE PAYMENT:

ACCOUNT NAME – GEERWANJYOTI

ACCOUNT NO. 037004042209195001

IFSC - CSBK0000370

BANK NAME - CATHOLIC SYRIAN BANK

BRANCH – SATARA

UPI- geerwanajyotiprakashan@oksbi

Gpay- 9822097507

संपर्क :-

गीर्वाणज्योति प्रकाशन,

पारशी विहिरीजवळ, कारंजकरनगर,

विलासपूर, सातारा, महाराष्ट्र ४१५००१

भ्रमणध्वनी ९१+ : ९८२२०९७५०७

गीर्वाणज्योती प्रकाशने

Tarot: A Royal Roadmap of Your Life Journey	Renuka Panchal
महाकविभासप्रणीतम् दूतवाक्यम्	डॉ. शिवदास कुंडलिक जाधव,डॉ. पंडित बाबुराव गायकवाड
महाकविकालिदासप्रणीतम् अभिज्ञानशाकुन्तलम् (चतुर्थोऽङ्कः)	डॉ. शिवदास कुंडलिक जाधव,डॉ. पंडित बाबुराव गायकवाड
चाणक्यनीति (चाणक्यनीतिदर्पणः)	डॉ. शिवदास कुंडलिक जाधव,डॉ. पंडित बाबुराव गायकवाड
श्रीगौतममुनिविरचित न्यायसूत्रे भाग १	Dr. Shailaja Bapat
श्रीगौतममुनिविरचित न्यायसूत्रे भाग २	Dr. Shailaja Bapat
चंपूरामायणाचा रसास्वाद	Dr. Aniruddha Mandalik
कुमारसम्भवम् पञ्चमः सर्गः (पार्वतीतपः फलोदयः)	Dr. Shivdas Jadhav
श्रीभर्तृहरिविरचितम् नीतिशतकम्	Dr. Shivdas Jadhav, Mrs. Leena Sunil Pande

गीर्वाणज्योती प्रकाशने

रसतरङ्गिणी	Dr. Nilesh Joshi
Suicide And Attempted Suicide	Dr.C.G.Deshpande
भामिनी विलास: प्रास्ताविक – अन्योक्ति – विलास:	Dr. Shivdas Jadhav
लघुसिद्धान्तकौमुदी-संज्ञाप्रकरणम्	Dr. Shivdas Jadhav
लघुसिद्धान्तकौमुदी- सन्धिप्रकरणम्	Dr. Shivdas Jadhav
लघुसिद्धान्तकौमुदी-विभक्त्यर्थ-प्रकरणम्	Dr. Shivdas Jadhav
याज्ञवल्क्यस्मृति-व्यवहाराध्यायः	Dr. Shivdas Jadhav
छात्र-संस्कृत-शब्दकोश-VOL-I	Dr. Nilesh Joshi, Dr. Shivdas Jadhav
निवडक-अप्रसिद्ध-उपनिषदे	Dr. Nilesh Joshi
सार्थ निघण्टु-कोश	Dr. Nilesh Joshi
वार्त्तिककोशः	Dr. Nilesh Joshi
संस्कृत-अध्यापन-पद्धती भाग-१	Dr. Shivdas Jadhav, Prof. Nutan Nangare-Shinde
मराठीचे संशोधन (भाषा आणि साहित्य)	Dr. Anil Gavali
Pharmaceutics Practical II	Mr Jadhav P A Dr Pawar P K Ms Kadam S S Ms Jadhav P H
The Glorious Symbols of India's UNESCO'S World Hritage	Prof Sandeep Dhikale
साहित्यदर्पणः (प्रथमः परिच्छेदः)	Dr. Shivdas Jadhav, Dr. Nilesh Joshi
SCHIZOPHRENIA	Dr.C.G.Deshpande
अथातो ब्रह्मजिज्ञासा	Dr. Shailaja Bapat
मनुस्मृतिः सप्तमोऽध्यायः (राजधर्मनिरूपणम्)	Dr. Shivdas Jadhav
किरातार्जुनीयं महाकाव्यम् (प्रथमः सर्गः)	Dr. Shivdas Jadhav, Dr. Diwakar Mohanti
रघुवंशं महाकाव्यम् (प्रथमः सर्गः)	Dr. Shivdas Kundalik Jadhav, Dr. Shashikant Daragu
Bruhaddeshi	Dr. Nilesh Joshi Ms. Aishwarya Kadekar
Comprehensive Review of Clinical Research	Dr Sanatkumar Nyamagoud, Dr. Chandrahas Jadhav
उत्तररामचरितम् (भाग १) अंक १ ते ३	Dr. Shivdas Jadhav
प्रतिमानाटकम् (भाग १) अंक १ ते ३	Dr. Shivdas Jadhav, Dr. Mrunalini Shinde
Basic English Grammar And Composition	Prof. Ramchandra Laxman Gadekar
रघुपुंगवकीर्ति	Dr. Aniruddha Mandalik
Structure of Modern English	Prof. Ramchandra Laxman Gadekar
अद्वैत संस्कृत निबन्धमाला	Dr. Pradnya Deshpande
साठवणी	प्रा. डॉ. सोनाली भिलारे-पवार
The Medical Acts and Laws	Dr. Ranjit Dattatray Patil
व्याकरणमहाभाष्य-पस्पशाह्निकम्	Dr. Shivdas Jadhav, Dr. Nilesh Joshi
Into The Enchantment of Pixie's Lenormand	Renuka Panchal